LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: 40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga
08.10.2018. Nr. 0920182719/A1411
Uz 18.09.2018. Nr. 3.2-24/22-1/4412

Finanšu ministrijai

Par Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām""

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir iepazinusies ar Ministru kabineta noteikumu projektu "Grozījumi Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumos nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām"" (*tālāk – noteikumu projekts*) un **to nesaskaņo**, jo no pašvaldībām ir saņemti šādi iebildumi un priekšlikumi.

1. Noteikumu projekts paredz virkni administratīvo izdevumu apvienošanu ar izdevumiem, kas saistīti ar iestādes tiešo funkciju veikšanu (kods 2231, 2311, 2312, 2314, 2361, 2363, 2370, 2390). Pašvaldības iebilst pret šādām izmaiņām, jo tās turpmāk neļaus veikt pilnvērtīgu un kvalitatīvu budžeta analīzi. Detalizēta informācija administratīvo izdevumu un pamatdarbības nodrošināšanas izdevumu griezumā ir nepieciešama pašvaldības deputātiem lēmumu pieņemšanā, kā arī pašvaldības iedzīvotājiem. Ir būtiski nodalīt finansējumu, kurš ir nepieciešams iestādes administrēšanai, un naudas līdzekļu apjomu, kurš tiek plānots un izlietots iestādes tiešo funkciju veikšanai. Piemēram, kods 2370 "Mācību līdzekļi un materiāli", kas ir izdevumi tiešo uzdevumu veikšanai, tiek pārcelts uz kodu 2311 "Biroja preces un inventārs", kas ir administratīvi izdevumi. Šāds sadalījums izslēdz budžeta analīzes iespējas par administratīvajām izmaksām un tiešo funkciju izmaksām, kā rezultātā sniedz nepilnīgu priekšstatu par pašvaldības finanšu līdzekļu izlietojumu. Ar Finanšu ministrijas piedāvātajām izmaiņām bez papildu darbībām nav iespējams nodrošināt administratīvo izdevumu kontroli un pašizmaksas aprēķinu. Tāpat nebūs iespējams veikt datu salīdzināšanu vairāku gadu griezumā un atsevišķu izdevumu posteņu analīzi.

Mainot kodu saturu, pašvaldībām nebūs iespējams veikt aprēķinu par izmaksām saimnieciskajā gadā par vienu izglītojamo pašvaldības izglītības iestādē atbilstoši Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumiem nr. 418 "Kārtība, kādā veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem" (atsevišķi nebūs nodalīti izdevumi par ārvalstu mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem; pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumiem; ēdināšanas pakalpojumiem, transportlīdzekļu nomu, par mācību līdzekļu un materiālu, periodikas un bibliotēkas iegādi izglītības iestādēm u.c.). Līdz ar to būs nepieciešama arī diskusija par viena izglītojamā izmaksu aprēķinu un attiecīgi būs nepieciešami grozījumi Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumos nr. 418.

Līdzīga situācija ir ar Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumiem nr. 709 "Noteikumi par izmaksu noteikšanas metodiku un kārtību, kādā pašvaldība atbilstoši tās noteiktajām vidējām izmaksām sedz pirmsskolas izglītības programmas izmaksas privātai izglītības iestādei", kuros ietverta metodika pašvaldības atbalsta aprēķinam par vienu bērnu pirmsskolas izglītības programmā privātā izglītības iestādē. Izdevumu klasifikācijas kodu satura maiņas rezultātā metodikas maiņa un attiecīgi grozījumi būs nepieciešami arī Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumos nr. 709.

Pašvaldībām vienreiz gadā ir jāaizpilda statistikas veidlapa – pārskats par izmaksām iepriekšējā gadā (Ministru kabineta 20.12.2016. noteikumi nr. 812 "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi"). Lai aizpildītu šo pārskatu korekti, jāiegulda daudz papildu darba, sagatavojot izdevumu datus prasītajos griezumos. Ar Finanšu ministrijas piedāvātajām izmaiņām izdevumu klasifikācijā statistikas veidlapu aizpildīt būs vēl sarežģītāk un būs jāveido jauna papildkodu sistēma, kas, tieši pretēji, palielinās administratīvo slogu.

LPS ieskatā nav pieļaujams veikt tik būtiskas izmaiņas izdevumu klasifikācijas kodos būtībā steidzamības kārtībā un gada pēdējos mēnešos (oktobris–novembris), kad pašvaldības jau ir uzsākušas darbu pie 2019. gada budžeta projekta izstrādes un daļa no paredzamajiem izdevumiem jau ir ieplānoti esošajos kodos. Vienlaikus tik apjomīgām izmaiņām būtu jābūt pieņemtām jau laicīgi, lai tās savlaicīgi varētu iestrādāt arī attiecīgajā programmatūrā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, LPS prasa

1) izdalīt atsevišķā dokumentā noteikumu projekta punktus, kas attiecas uz administratīvo izdevumu un ar iestādes funkciju izpildi saistīto izdevumu apvienošanu, kā arī skar viena izglītojamā izdevumu aprēķinu atbilstoši Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumiem nr. 418 un Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumiem nr. 709;

2) attiecīgi no noteikumu projekta izslēgt (atsevišķos gadījumos precizēt) 1.7., 1.8., 1.9., 1.10., 1.12., 1.13., 1.14., 1.19., 1.24., 1.28., 1.32., 1.33., 1.34., 1.37. un 1.39. punktu.

LPS ieskatā attiecīgo kodu izmaiņas vispirms ir jāizdiskutē un visām iesaistītajām pusēm jāvienojas par optimālāko risinājumu, un, sagatavojot jaunu Ministru kabineta noteikumu projektu, tas jāvirza vispārējā kārtībā, paredzot izmaiņu spēkā stāšanos 2020. gada 1. janvārī.

Vienlaikus vēršam uzmanību, ka atbilstoši piedāvātajiem grozījumiem vairāki izdevumu posteņi ir jāuzskaita dažādos klasifikācijas kodos. Piemēram, telpu īre un noma kodos 2231 un 2260, tulkošanas pakalpojumi – kodos 2231 un 2232, dalības maksa kursos, apmācībās – kodos 2231 un 2235. Būtu jāizvērtē, vai izdevumus ar vienu ekonomisko būtību ir lietderīgi uzskaitīt dažādos klasifikācijas kodos. Ja tomēr ir, tad kodu skaidrojumos būtu precīzi jānorāda atšķirības izdevumu attiecināšanā uz vienu vai otru kodu.

2. Lūgums precizēt **koda 1111** paskaidrojumu, precīzi norādot, ka šajā kodā attiecībā uz pašvaldībām uzskaita visu pašvaldību deputātiem izmaksāto atalgojumu, tai skaitā par darbu komisijās, darba grupās u.tml.
3. Noteikumu projekts paredz izteikt **kodu 1112** jaunā redakcijā (noteikumu projekta 1.3. punkts). Lūdzam vēlreiz precizēt koda nosaukumu un to izteikt šādā redakcijā: "Saeimas frakciju, komisiju un administrācijas darbinieku mēnešalga, pašvaldības domes komisiju un darba grupu locekļu mēnešalga".
4. Lai nodrošinātu datu pēctecību, priekšlikums nemainīt **kodu 1114** un neizslēgt **kodu 1119** (noteikumu projekta 1.4. un 1.5. punkts).
5. Ņemot vērā to, ka pašvaldībām regulāri dažādos griezumos jāgatavo atskaites par izdevumiem pedagogu atalgojumu pašvaldības izglītības iestādēs, lūdzam izvērtēt priekšlikumu paredzēt atsevišķu kodu pedagogu atalgojumam.
6. Noteikumu projekta 1.6. punkts izsaka **kodu 1225** jaunā redakcijā, savukārt noteikumu projekta 1.37. punkts paredz izslēgt **kodu 2365**. Iebilstam pret šādām izmaiņām, jo no ekonomiskās būtības ir nepieciešams nodalīt kompensāciju uzskaiti darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums, un personām (bērnunamu un veco ļaužu iestāžu iemītniekiem), kurām normatīvie akti to nosaka kā sociālā atbalsta formu.
7. Atbilstoši noteikumu projekta 1.7., 1.8., 1.9. un 1.10. punktam turpmāk vairs netiks atsevišķi uzskaitīti izdevumi par ārvalstu un iekšzemes mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem. Ja tiek veiktas šādas izmaiņas Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumos nr. 1031, tad izmaiņas ir nepieciešamas arī Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumos nr. 418 (viena izglītojamā izmaksu aprēķinā).

8. Ņemot vērā, ka praksē bieži rodas problēmas nodalīt izdevumus informācijas sistēmu uzturēšanai, abonēšanai un nomai, priekšlikums **kodā 2251** ietvert arī informācijas sistēmas abonēšanas un nomas izdevumus – informācijas sistēmas uzturēšana, abonēšana un noma (noteikumu projekta 1.25. punkts);
9. Noteikumu projekta 1.28. punkts paredz **kodu 2260** izteikt jaunā redakcijā. Dažāda rakstura nomas izmaksu apvienošana vienā rada risku, ka vienam mērķim plānotie līdzekļi tiek izlietoti citam mērķim. Priekšlikums nesavienot kustamās mantas un nekustamā īpašuma nomu atsevišķā kodā, ievērojot, ka šie dati tiek skatīti un salīdzināti ar iepriekšējiem gadiem, un jebkurā gadījumā šīm pozīcijām būs nepieciešams uzturēt atsevišķu uzskaiti. Līdz ar to lūdzam precizēt arī noteikumu projekta 1.29. punktu.
10. Noteikumu projekta 1.29. punkts paredz izslēgt **kodu 2279**. Lūdzam skaidrot, vai visi izdevumi, kas līdz šim tika attiecināti uz kodu 2279, piemēram, apmaksa par vakara vadīšanu, teātra izrāžu apmaksa, kanisterapijas (lasīšana kopā ar suni) pakalpojumu apmaksa u.c. līdzīgi pakalpojumi, turpmāk būtu jāuzskaita kodā 2232.
11. Noteikumu projekta 1.34. punkts paredz izslēgt **kodu 2312**. Lūdzam saglabāt kodu 2312 un tā skaidrojumu pašreizējā redakcijā, lai nodrošinātu inventarizācijas procesa nepārtrauktību un salīdzināmību ar iepriekšējiem gadiem.
12. Noteikumu projekta 1.38. punkts **kodu 2380** izsaka jaunā redakcijā. Lūdzam skaidrot, kurā no klasifikācijas kodiem turpmāk būtu jāuzskaita pašvaldības policijas izdevumi munīcijas iegādei u.c. specifisko materiālu iegādei.
13. Iebilstam pret **koda 2400** svītrošanu (noteikumu projekta 1.39. punkts). Ja izdevumi periodikas iegādei tiks attiecināti uz kodu 5233, kapitālajos izdevumos tiks ieskaitīti izdevumi, kas par tādiem nav uzskatāmi pēc ekonomiskās būtības.
14. Noteikumu projekta 1.75. punktā **koda 6299** skaidrojumā kļūdaini norādīts kods 5320.
15. Priekšlikums **kodus 7221 un 7222** apvienot vienā izdevumu kodā analoģiski ieņēmumu kodam 19.1.0.0. Pašvaldības budžeta iekšējie transferti starp vienas pašvaldības budžeta veidiem (noteikumu projekta 1.82. punkts).
16. Pašvaldības piešķir grantu finansējumu uzņēmējdarbības uzsākšanai vai attīstībai savā administratīvajā teritorijā. Priekšlikums izvērtēt jauna 1.3. apakšgrupas koda izveidi šo izdevumu attiecināšanai.

LPS ieskatā vēlme pārstrukturizēt un samazināt izdevumu klasifikācijas kodu skaitu kopumā vērtējama pozitīvi, taču, lai šādas izmaiņas tiešām samazinātu administratīvo slogu, padarītu tās lietošanu ērtāku visiem lietotājiem,

1) tās ir jāizdiskutē un jāvienojas par optimālāko risinājumu, t.sk. ņemot vērā pašvaldību darbības specifiku un vajadzības;

2) tās jāveic tā, lai samazinātu dažādu atskaišu un pārskatu skaitu, kuri pašvaldībām jāsniedz dažādām institūcijām, t. sk. Centrālajai statistikas pārvaldei, – proti, nepieciešamo informāciju institūcijas pašas varētu izgūt no mēneša / gada pārskatiem;
3) tās ir jāveic savlaicīgi – vismaz pusgadu pirms stāšanās spēkā –, lai būtu pietiekams laiks sagatavot (t.sk. pārrunāt) grozījumus saistītajos normatīvajos aktos, kā arī ņemt vērā nākamā saimnieciskā gada budžeta plānošanā. Piemēram, šajā gadījumā izdevumu klasifikācijas izmaiņu dēļ būs nepieciešami grozījumi arī Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumos nr. 418 "Kārtība, kādā veicami pašvaldību savstarpējie norēķini par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem" un Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumos nr. 709. Pašvaldību vidū ir atšķirīgi viedokļi par viena izglītojamā izmaksu aprēķina metodiku, līdz ar to jebkurš grozījums iepriekš minētajos noteikumos izraisa plašas diskusijas. Turklāt izglītojamā izmaksu aprēķina metodika var mainīt konkrēto izdevumu pozīciju pašvaldības budžetā, kas palielinājuma gadījumā arī ir savlaicīgi jāieplāno.

Kā jau iepriekš minēts, lai nekavētu to izmaiņu izdevumu klasifikācijā ieviešanu, par kurām iebildumu nav vai kuras ir tikai precizējamas, LPS lūdz izdalīt atsevišķā dokumentā (atsevišķā Ministru kabineta noteikumu projektā) šī noteikumu projekta punktus, kas attiecas uz administratīvo izdevumu un ar iestādes funkciju izpildi saistīto izdevumu apvienošanu, kā arī skar viena izglītojamā izdevumu aprēķinu atbilstoši Ministru kabineta 28.06.2016. noteikumiem nr. 418 un Ministru kabineta 08.12.2015. noteikumiem nr. 709, un turpināt diskusiju par ierosinātajām izmaiņām. Vienojoties par optimālākajām izmaiņām, paredzēt jauno grozījumu Ministru kabineta 27.12.2005. noteikumos nr. 1031 spēkā stāšanās laiku 2020. gada 1. janvāri. Līdz ar to lūdzam no noteikumu projekta izslēgt (atsevišķos gadījumos precizēt) 1.7., 1.8., 1.9., 1.10., 1.12., 1.13., 1.14., 1.19., 1.24., 1.28., 1.32., 1.33., 1.34., 1.37. un 1.39. punktu.

Priekšsēdis Gints Kaminskis

08.10.2018. 12:36
1585
Lāsma Ūbele, padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
67326633, 29539035, Lasma.ubele@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.